

Natur- og miljøprojektordninger

v/ Kristina Larsen og Kresten K. Skrumsager

FødevareErhverv

Søften den 6. juni 2011

Natur- og miljøprojektordninger

- Natur- og miljøprojekter
- Landskabs- og biotopforbedrende beplantninger
- Vådområder
- Friluftsfaciliteter i tilknytning til fortidsminder og fredede arealer
- Natura 2000-projekter om rydning af tilgroede arealer og om forberedelse til afgræsning

Natur- og miljøprojekter

Formål

- At bevare og fremme den biologiske mangfoldighed ved at skabe gode levevilkår for vilde dyr og planter,
- at bevare og fremme miljø-, natur-, kultur- og landskabsværdier,
- at fremme rekreative værdier og offentlig adgang til områder af høj naturværdi,
- at etablere forbindelseslinier mellem naturlige biotoper og øge antallet af småbiotoper og
- at fremme velfærd for græssende husdyr, som indgår i naturpleje.

Projekttyper

- Planlægning af natur- og miljøprojekter
- Udarbejdelse af naturplaner
- Etablering af vegetationsstriber
- Særlige levesteder for dyrearter
- Græsningsprojekter
- Beskyttelse, etablering og genopretning af natur og miljø
- Jordfordeling

Hvem kan søge ?

- Private lodsejere og virksomheder, offentlige virksomheder, fonde, foreninger, organisationer, offentlige institutioner og kommunale fællesskaber.
- Tilskud til udarbejdelse af en naturplan for en jordbrugsbedrift kan kun gives til den, der som ejer eller forpagter driver jordbrugsbedriften.
- Ansøgninger fra offentlige institutioner, offentlige virksomheder og kommunale fællesskaber prioriteres efter andre ansøgninger.

Planlægning af natur- og miljøprojekter

- Planlægningen skal kunne danne grundlag for iværksættelse af projekter om ikke-produktionsfremmende investeringer:
 - Særlige levesteder for dyrearter.
 - Græsningsprojekter.
 - Beskyttelse, etablering og genopretning af natur og miljø.
- Planlægningen skal omfatte større geografisk sammenhængende områder.

Naturplaner

- Tilskud til udarbejdelse af en naturplan på jordbrugsbedrifter på mindst 10 ha.
- Naturplanens indhold:
 - En beskrivelse af jordbrugsbedriftens areal og produktion.
 - En beskrivelse med tilhørende kort af udpegninger og registreringer, beskyttelseslinier og fortidsminder.
 - En beskrivelse af og forslag til beskyttelse af de eksisterende naturtyper.
 - Forslag til genopretning og etablering af tiltag til gavn for naturen.
 - En prioriteret liste over forslagene til tiltag på bedriften.
 - En erklæring fra rådgiveren, der har udarbejdet naturplanen, om at rådgiveren kan stå inde for det faglige niveau i naturplanen.
 - Evt. supplerende elementer.

Vegetationsstriber

- Etableres på landbrugs- eller naturarealer.
- Mindst 2 og højst 8 meter brede.
- Tilsås ved etableringen med en frøblanding med mindst tre forskellige plantearter.
- Placeres samme sted i tidsrummet fra projektets påbegyndelse og til udløb af perioden, hvor projektet skal opretholdes (5 år efter afslutning).
- Kan udgøres af en insektvold.

Særlige levesteder for dyrearter

- Etablering af søer 100 - 1000 m².
- Etablering af stendiger.
- Retablering af stendiger.

Naturplejeprojekt Glænø paddehul

Sejlbjerg

Græsningsprojekter

- Projekter, der kan sikre afgræsning af plejekrævende græs- og naturarealer.
- Projekter skal medvirke til beskyttelse og forbedring af natur- og biotopforhold.
- Projektet kan omfatte investeringer til fremme af offentlighedens adgang op til og inden for projektområdet.

Beskyttelse, etablering og genopretning af natur og miljø

- Ikke produktionsfremmende investeringer, der vedrører beskyttelse, etablering og genopretning af natur og miljø, og som ikke er omfattet af en anden projektttype.
- Projekterne skal medvirke til at gennemføre (en eller flere):
 - Miljø- og Naturplan Danmark 2020
 - Vandrammedirektivet
 - NATURA 2000-direktiverne
- Projekterne kan omfatte investeringer til fremme af offentlighedens adgang op til og inden for projektområderne.

Jordfordeling

I forbindelse med gennemførelse af en af følgende projekttyper kan der søges om tilskud til jordfordeling. Jordfordelingen skal gennemføres i medfør af jordfordelingsloven:

- Særlige levesteder for dyrearter.
- Græsningsprojekter.
- Beskyttelse, etablering og genopretning af natur og miljø.

Tilskudsberettigede projektudgifter Planlægningsprojekter

- Information og offentlighed.
- Service- og tjenesteydelser (konsulentbistand)
- Løn til personale der er beskæftiget med projektet.
- Materialer.
- Projektrapportering.

Tilskudsberettigede projektudgifter

Ikke produktionsfremmende investeringer

- Investeringer i materiel og anlægsarbejder.
- Hegn, fangfolde, læfaciliteter, drikkevandsforsyning, fodringsfaciliteter mm.
- Etablering af offentlig adgang, parkeringsområde, informationsstandere.
- Rydning og restaurering forud for pleje.
- Indirekte udgifter ved brug af egne maskiner.
- Leje af udstyr med købsmulighed.
- Løn til personale der er beskæftiget med projektet.
- Konsulentbistand.
- Projektrapportering.

Ikke tilskudsberettigede projektudgifter

- Udgifter der er afholdt inden tilsagnshavers underskrivelse af tilsagnet.
- Aktiviteter som tilsagnshaver er forpligtet til at gennemføre efter anden lovgivning.
- Udgifter hvortil der ydes offentlig støtte eller støtte efter anden lovgivning.
- Finansierings- og pengeinstitutomkostninger.
- Moms medmindre denne endeligt bæres af tilsagnshaver.
- Forskning og teknologisk udvikling.
- Udgifter til køb, leje og leasing af brugt udstyr og materiel.
- Eget arbejde (gælder dog ikke Vegetationsstriber og Jordfordeling).

§ 30, stk. 1, nr. 3

- De tilskudsberettigede projektudgifter kan ikke omfatte udgifter, hvortil der ydes offentlig støtte, eller støtte i medfør af anden lovgivning.

Tilskuddets størrelse

Op til 100 % af de tilskudsberettigede udgifter.

Tilskud til naturplaner ydes med op til 50 % af de tilskudsberettigede udgifter

- dog maksimalt 15.000 kr. per tilsagnshaver.

Prioritering

Ansøgningerne bedømmes af et til formålet nedsat rådgivende udvalg med repræsentanter fra

1. Dansk Ornitologisk Forening
2. Kyst, Land og Fjord
3. Danmarks Naturfredningsforening
4. Danmarks Jægerforbund
5. Landdistrikternes Fællesråd
6. Plantning & Landskab, Landsforeningen
7. Landbrug og Fødevarer
8. Dansk Skovforening
9. De Danske Skovdyrkerforeninger
10. Danmarks Kulturarvs Forening
11. Binævnet
12. Miljøministeriet
13. Fødevareministeriet

Det rådgivende udvalg foretager en prioriteret indstilling på grundlag af en vurdering af i hvor høj grad projektet opfylder ordningens formål, en vurdering af projektets samlede udgifter, om projektet er indstillet til tilsagn af en lokal aktionsgruppe samt ud fra eventuelle eksterne, faglige vurderinger.

Rådgivende udvalgs prioritering:

- **Det vægtes højt at projekterne har:**
 - Høj mulighed for at kunne gennemføres
 - Høj andel af konkrete fysiske anlægsinvesteringer
 - Flere projektdeltagere
 - Et alment formål
 - En konkret indstilling fra LAG
 - Eksterne faglige vurderinger
 - Langsigtet eller permanent karakter
 - Giver meget natur og miljø for pengene
- **Det vægtes at projekterne har:**
 - Et helhedsorienteret og flersidigt indhold
 - Høj synlighed i landskabet
 - Lokal interesse og forankring
 - God faglig dokumentation
- **Det vægtes mindre at projekterne har:**
 - Høj andel af teoretisk metodeudvikling
 - Høj andel af konsulentudgifter

Landskabs- og biotopforbedrende beplantninger

Formål

- at bevare og fremme den biologiske mangfoldighed ved at skabe gode levevilkår for dyr og planter
- at bevare og fremme miljø- natur-, kultur- og landskabsværdier og de rekreative værdier,
- at etablere forbindelseslinier i landskabet og at øge andelen af småbiotoper

Hvem kan søge ?

- Ejere og forpagtere af landbrugs- og naturarealer.
- Foreninger og sammenslutninger, der gennemfører projekter beliggende på landbrugs- og naturarealer med mindst 7 ejere eller forpagtere.

Tilsagn om tilskud kan ikke omfatte projekter beliggende på arealer der er ejet af offentlige institutioner, offentlige virksomheder eller kommunale fællesskaber.

Betingelser for tilskud

- Hegn af sammenhængende beplantninger med 1-7 planterækker
- Småbeplantninger på mindre end 0,5 ha
- Beplantningerne anlægges med 75 pct. løvfældende træer
- Beplantningerne anlægges med plantearter hjemmehørende i Danmark samt dansk nærområde
- Beplantningerne anlægges med plantemateriale med nærmere krav til plantekvalitet
- Planterne skal leveres af godkendt planteleverandør
- Beplantningerne placeres minimum 15 m fra en anden ejendoms have eller beboelsesbygninger.

Tilskudsberettigede projektudgifter

- Undersøgelser, der er nødvendige for projektets gennemførelse.
- Projektering.
- Rydning af gamle beplantninger, jordbearbejdning, planter/frø og plantning/såning.
- Efterplantning og renholdelse indtil projektets afslutning.
- Indirekte udgifter ved brug af egne maskiner.
- Løn til personale, herunder løn til tilsagnshavers eget arbejde.
- Leje af udstyr, der er direkte relateret til projektet.
- Konsulentbistand.
- Projektrapportering.

Ikke tilskudsberettigede projektudgifter

- Udgifter der er afholdt inden tilsagnshavers underskrivelse af tilsagnet.
- Aktiviteter som tilsagnshaver eller en ejer eller forpagter er forpligtet til at gennemføre efter anden lovgivning.
- Udgifter hvortil der ydes offentlig støtte eller støtte efter anden lovgivning.
- Finansierings- og pengeinstitutomkostninger.
- Moms medmindre denne endeligt bæres af tilsagnshaver.
- Forskning og teknologisk udvikling.
- Udgifter til køb, leje og leasing af brugt udstyr og materiel.

Tilskuddets størrelse

Tilskud kan ydes med op til 40 % af de tilskudsberettigede udgifter, dog 60 % af de tilskudsberettigede udgifter for beplantninger med en kombination af flere af følgende supplerende betingelser:

1. Økologisk drift.
2. Udyrket stribe jord.
3. Insektvold.
4. Åbninger i beplantningen.
5. Dansk nærområde.
6. Trampesti.
7. Seks meter bred sprøjte- og gødningsfri bræmme.
8. 50 pct. bivenlige planter.
9. Bivenlig udyrket stribe jord.
10. Bivenlig insektvold.
11. Forbedring af levesteder for hasselmus

Vådområder

- **Formål**
 - Reducere udvaskningen af kvælstof med 1.130 ton ud af vandplanernes reduktionskrav på 19.000 ton
- **Aktører**
 - Kommunerne, reduktionskrav 950 ton N (84%)
 - Private, reduktionskrav 180 ton N (16%)
- **Vandoplandsstyregruppe (VOS)**
 - Tilsagn om tilskud til private vådområder er koordineret med VOS

Eksempler på vådområder

- Afbrydelse af dræn og lukning af grøfter, så der genskabes våde enge.
- Hævning af vandløbsbund/gensnoning af vandløb, så der genskabes naturlige oversvømmelsessituationer.
- Nedlæggelse af pumpelag, så tidligere tiders søer eller kystnære områder genskabes.

Hvem kan søge ?

- Private virksomheder
- Private lodsejere
- Fonde
- Foreninger
- Organisationer

Private vådområder

- **Anlæg** af vådområder
- **Fastholdelse** af vådområder
 - Årligt tilskud i 20 år afhængig af tidligere anvendelse

Kriterier

- Beliggende i vandopland udpeget til vådområdeindsats
- Reducere kvælstofudledning med mindst 100 kg N/ha/år
- Reducere fosforudledning
- Positiv effekt på det vilde plante- og dyreliv
- Naturlig hydrologi
- Ingen merudvaskning af okker

Tilskudsberettigede udgifter

- Undersøgelser, der er nødvendige for projektets gennemførelse
- Projektering, herunder konsulentbistand
- Anlægsarbejde, herunder entreprenørydelser
- Udgifter ved brug af egne maskiner
- Løn til personale, der er beskæftiget med projektet
- Løn til eget arbejde
- Udgifter til leje af udstyr
- Projektrapportering
- Tinglysning

Ikke tilskudsberettigede projektudgifter

- Udgifter der er afholdt inden tilsagnshavers underskrivelse af tilsagnet.
- Aktiviteter som tilsagnshaver er forpligtet til at gennemføre efter anden lovgivning.
- Udgifter hvortil der ydes offentlig støtte eller støtte efter anden lovgivning.
- Finansierings- og pengeinstitutomkostninger.
- Moms medmindre denne endeligt bæres af tilsagnshaver.
- Udgifter til forskning og teknologisk udvikling.
- Udgifter til køb, leje og leasing af brugt udstyr og brugt materiel.
- Udgifter vedrørende anlægsarbejder på skovarealer og arealer omfattet af fredskovspligt.

Tilskuddet størrelse

- Tilskud kan ydes med op til 100 % af de samlede tilskudsberettigede udgifter.
- Projekter med et budget på mere end 19.000 kr. pr. ha sendes til udtalelse i Naturstyrelsen.

Fastholdelse af vådområde

- På den ene side:
 - Acceptere vådområdeprojektet
 - Acceptere tinglyst deklARATION med rådighedsindskrænkninger
 - Årlig indberetning på Fællesskema
- På den anden side:
 - Årligt tilskud i 20 år, afhængig af tidligere anvendelse
 - 3.500 kr./ha for omdriftsarealer
 - 1.800 kr./ha for permanente græsarealer
 - 300 kr./ha for naturarealer

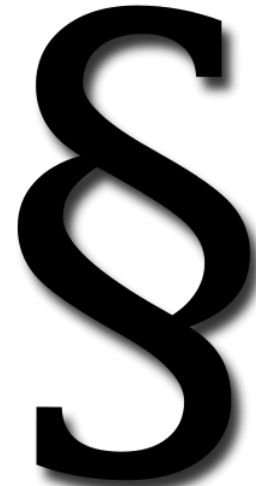
Friluftsfaciliteter i tilknytning til fortidsminder og fredede arealer

- Formål:
 - Give offentligheden adgang til flere og bedre naturoplevelser ved at etablere faciliteter til gavn for friluftslivet i projektområder, hvor offentligheden får mulighed for at opleve fortidsminder og fredede arealer
- Økonomisk ramme
- 4 mio. kr. pr år

Friluftsfaciliteter i tilknytning til fortidsminder og fredede arealer

- Fortidsminder
 - Kap. 8a i museumsloven
- Fredede arealer
 - Kap. 6 i naturbeskyttelsesloven
- Projektareal på landbrugs- og naturarealer
 - Ikke arealer med skov eller i skov, herunder brandbælter

Friluftsfaciliteter i tilknytning til fortidsminder og fredede arealer

- Tilskud til anskaffelse eller udskiftning af
 - Borde
 - Bænke
 - Toiletter
 - Parkeringsområde
 - Mindre stier
 - Skiltning
 - Standere med information
 - Fugletårne
 - Og lignende

Friluftsfaciliteter i tilknytning til fortidsminder og fredede arealer

- Administrationsmodel
 - Ansøgning indsendes til NST
 - NST vurderer og indstiller til FødevarerErhverv
 - FødevarerErhverv meddeler tilsagn

Hedegaards Høj ("DKC registreringer sb nr. 13 og 14, Jetsmark sogn")	119.400
Yllebjerg Bakkø	12.500
Etablering af parkeringsplads og sti ved mausoleum i Ydby	78.007
På cykel med fortiden til Filsø	124.600
Friluftsfaciliteter ved Selde Vig	536.400
Voldsted ved Haraldsted Sø og kortlægning af Ringsted Kommune	322.450
Skiltning og bænke i Bjergsted Bakker	55.500
Skiltning ved Eskebjerg Vesterlyng	177.000
Naturformidling ved Storebjerg	25.892
Naturformidling ved Præstesø	143.691
Skiltning ved Kongsgården på Røsnæs	27.000
Pauseplads ved Præstehøjvej	71.281
Skiltning ved Kongstrup Klinte	26.000
Hassing Galgebakke	47.273
Asnæs Dyrehave	102.000
Publikumsfaciliteter i Gadevang Mose	67.500
Hesselbjerggaard	121.000
Renovering af kiosk på Kongenshus Hede	135.000
Publikumsfaciliteter ved Højris Mølle	155.000
Gennemgribende genoprettelse af dele af Nyfæste Voldsted	100.000
Sti fra Langsøådalen til Buresø	128.500
Hanklit - Forbedring af lokalt støttepunkt	125.000
Formidling af Alsted Voldsted	17.000
Tilsagn i alt 2010	2.717.995

Tilskud til Natura 2000-projekter om rydning af tilgroede arealer og om forberedelse til afgræsning

- Formål:
Bidrage til at gennemføre Miljø- og naturplan Danmark 2020 ved at sikre eller forbedre bevaringsstatus for naturtyper og arter på særligt udpegede arealer inden for Natura 2000

Tilskud til Natura 2000-projekter om rydning af tilgroede arealer og om forberedelse til afgræsning

- Natura2000 – ordninger
 - Rydning af tilgroede arealer
 - Forberedelse til afgræsning
 - Hydrologi

Tilskud til Natura 2000-projekter om rydning af tilgroede arealer og om forberedelse til afgræsning

- Natura2000 – ordninger **Ansøgningsperiode**
 - Rydning af tilgroede arealer **sommer**
 - Forberedelse til afgræsning **sommer**
 - Hydrologi **efterår**

Forberedelse til afgræsning

- Særligt udpegede Natura 2000-arealer (min. 50 % af arealet)
- Prioritering (Naturperler – fuglevenlig drift – driftsbetingede Natura 2000-arealer)
- Tilskudsprocent: 100 %
- Krav om 2 bindende tilbud på mindst 90 % af omkostninger

Rydning af tilgroede arealer

- Særligt udpegede Natura 2000-arealer (min. 50 % af arealet)
- Prioritering i rydningsklasser
- Tilskudsprocent: 100 %
- Krav om 2 bindende tilbud på mindst 90 % af omkostninger

Forberedelse til afgræsning

- Aktiviteter
 - Etablering af hegn
 - Drikkevandsforsyning
 - Fangfolde
 - Elforsyning

Hydrologiprojekter

- Formål
 - Forbedre vandstandsforhold på ca 2200 ha Natura 2000-arealer
 - Bekendtgørelse i høring i august
 - Ansøgningsperiode forventes sept. –okt.

Naturalydelse

- Definition:
 - Brug af egne maskiner
 - Løn til eget arbejde

Naturalydelse

- Definition:
 - Brug af egne maskiner
 - Løn til eget arbejde
- Begrænsning: Udbetalt tilskud kan ikke overstige tilsagn minus naturalydelse

Naturalydelse

- Definition:
 - Brug af egne maskiner
 - Løn til eget arbejde
- Begrænsning: Udbetalt tilskud kan ikke overstige tilsagn minus naturalydelse
- Tilsagn 150
- Natural 40
- Tilskuds % 100
- Udbetalt 110

Eksempel 1

Naturalydelse

- Definition:
 - Brug af egne maskiner
 - Løn til eget arbejde
 - Begrænsning: Udbetalt tilskud kan ikke overstige tilsagn minus naturalydelse
 - Tilsagn 150 **150**
 - Natural 40 **40**
 - Tilskuds % 100 **80**
 - Udbetalt 110 **110**
- Eksempel 1 **Eksempel 2**

Naturalydelse

- Definition:
 - Brug af egne maskiner
 - Løn til eget arbejde

- Begrænsning: Udbetalt tilskud kan ikke overstige tilsagn minus naturalydelse

• Tilsagn	150	150	150
• Natural	40	40	40
• Tilskuds %	100	80	50
• Udbetalt	110	110	75
	Eksempel 1	Eksempel 2	Eksempel 3

Naturalydelse

- Definition:
 - Brug af egne maskiner
 - Løn til eget arbejde

- Begrænsning: Udbetalt tilskud kan ikke overstige tilsagn minus naturalydelse

• Tilsagn	150	150	150
• Natural	40	40	40
• Tilskuds %	100	80	50
• Udbetalt	110	110	75
	Eksempel 1	Eksempel 2	Eksempel 3

